

Sätters kommun

**Rapport beträffande granskning av
bokslut och årsredovisningen 2014**

KPMG AB
19 mars 2015
Antal sidor:13

Sätters kommun Rapport beträffande årsredovisning.docx

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
1.1	Räkenskaperna och årsredovisningen	1
1.2	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	1
2.	Bakgrund	2
3.	Syfte	2
4.	Avgränsning	2
5.	Revisionskriterier	2
6.	Ansvarig nämnd/styrelse	3
7.	Metod	3
8.	Projektorganisation	3
9.	Årsredovisningen	3
9.1	Allmän bedömning	3
9.2	Om efterlevnaden av gällande redovisningsrekommendationer	4
9.3	Kommunens förvaltningsberättelse	4
9.3.1	Balanskravet	4
9.4	Nämndsuppföljning	5
10.	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	5
10.1	Bakgrund	5
10.2	Finansiella mål	5
10.3	Verksamhetsmål	7
11.	Resultaträkning	7
11.1	Nyckeltal	7
11.2	Utfall på nämnds nivå	8
12.	Balansräkning	10
12.1	Nyckeltal	10
12.2	Iakttagelser vid granskning av balansräkningen	10
12.2.1	Kortfristiga placeringar – pensionsmedelsförvaltning	10

13.	Kassaflödesanalys	11
14.	Investeringsredovisning	11
15.	Sammanställd redovisning	11
15.1	Konsolideringsmetod	11
15.2	Övriga kommentarer beträffande den sammanställda redovisningen	12

1. Sammanfattning

Vi har av Säters kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2014-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2014.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande (9 §). Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

1.1 Räkenskaperna och årsredovisningen

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunens årsbokslut är väl genomarbetat och det har inte funnits några poster som krävt korrigering.
- Kommunkoncernen är inte upprättad i enlighet med god redovisningssed, då man avviker från RKR 11.4, materiella anläggningstillgångar (punkt 15.2).
- Framställningen av årsredovisningen kan med fördel förenklas och förtydligas för att underlätta för läsaren (punkt 9.1)

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Vi bedömer att årsredovisningen innehåller en uppföljning av de i budgeten för 2014 fastställda finansiella målen och konstaterar att alla målen uppnås. Vi anser att kommunen bör överväga att komplettera de finansiella målen med nyckeltal som även omfattar koncernens resultat och ställning.

Verksamhetsmål

Målen presenteras tydligt samt vilken bedömning kommunstyrelsen gör av respektive mål. Vi anser att några av målen inte är mätbara och att några uppföljningar är otydliga i hur man kommit fram till utfallet. 17 av 30 mål är uppfyllda, 12 är ej uppfyllda och ett (1) mål är ej avstämt. Vi bedömer att resultatet för flera av verksamhetsmålen inte är förenliga med vad fullmäktige fastställt.

2. Bakgrund

Vi har av Säters kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2014. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2014.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande (9 §). Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för att kunna avge revisionsberättelsen.

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

4. Avgränsning

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för år 2014.

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsmed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL¹ och Skyrev². Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

I vår granskning av årsredovisningen ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingringar.

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer

- Kommunallag och kommunal redovisningslag

---

¹ Sveriges Kommuner och Landsting

² Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

6. Ansvarig nämnd/styrelse

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är saklighetsgranskad av kommunens ekonomikontor.

7. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän och politiker
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen samt revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.
- Översiktlig analys av resultaträkningen

8. Projektorganisation

Granskningen har genomförts av Sara Lissdaniels, revisor samt Therese Andersson, auktoriserad revisor. Mats Lundberg, certifierad kommunal revisor, har deltagit i granskningen genom sitt kundansvar för Säters kommun.

9. Årsredovisningen

9.1 Allmän bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Vi anser att årsredovisningen i allt väsentligt följer lag och god redovisningssed.

Vi rekommenderar dock kommunen att ser över utformningen av årsredovisningen och försöker förenkla och förtydliga för läsaren.

9.2 Om efterlevnaden av gällande redovisningsrekommendationer

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med lagen om kommunal redovisning och Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer.

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer genom översiktlig avstämning av kommunens årsredovisning mot RKR:s gällande rekommendationer. Baserat på detta och väsentlighetsprincipen är vår bedömning att kommunen i huvudsak efterlever rekommendationerna.

Av den praxisundersökning som publicerade våren 2010 framgår att det överlag finns brister i efterlevnaden i kommuners och landstings årsredovisningar. I syfte att minimera risken för detta i Säters kommuns årsredovisning rekommenderar vi att kommunen, som en del i arbetet med att ta fram årsredovisningen, årligen gör en detaljerad avstämning mot rekommendationerna och att denna dokumenteras och bifogas bokslutdokumentationen. Vi är medvetna om att genomgång sker inför årsbokslut men denna dokumenteras ej vilket vi rekommenderar.

9.3 Kommunens förvaltningsberättelse

Vi bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Samt att förvaltningsberättelsen innehåller de obligatoriska delarna enligt KRL.

9.3.1 Balanskravet

9.3.1.1 Gällande regler

I KL finns de fr o m år 2000 gällande reglerna om balanskravet, vilket innebär att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. Exempel på där synnerliga skäl kan anses föreligga är när kommuner medvetet och tydligt gjort avsättningar och byggt upp ett avsevärt eget kapital för att möta framtida kostnadsökningar eller intäktsminskningar.

9.3.1.2 Balanskravet i årsredovisningen

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott för året uppgår till 11 Mkr. Vid avstämning av balanskravet avgår årets

realisationsvinster, 2,3 Mkr från årets resultat, i enlighet med gällande principer. Återbetalningen från Säterbostäder som bokförts som jämförelsestörande finansiell intäkt har också avräknats årets balanskravsresultat med 9 Mkr. Tillägg sker med totalt 1,7 Mkr, avseende pensionsförvaltningen samt att årets negativa VA resultat återförts med 0,2 Mkr. Justerat resultat enligt balanskravet uppgår därmed till 1,6 Mkr.

9.4 Nämndsuppföljning

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av KRL, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse.

Kommentar: Vi ser positivt till den utförliga nämnds redovisning som återges i årsredovisningen.

10. Bedömning utifrån fullmäktiges mål

10.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

10.2 Finansiella mål

Säters kommun har i budgetbeslutet i Kommunfullmäktige 2013-11-28 fastställt finansiella mål för resultat, ett tak för investeringar samt hur mycket av kommunens pensionsmedel och resultatutjämningsreserv som skall tillskjutas 2014.

Resultatmål 2014

Säter kommun har som långsiktigt resultatmål att värdesäkra sitt eget kapital. Detta innebär vid en inflationsnivå enligt Riksbankens mål på 2 % ett resultat på 7-8 Mkr. För den aktuella planperioden bedöms detta mål inte möjligt att uppnå förrän år 3. Resultatmålet för kommunen är lagt på årets balanskravsresultat och uppgick 2014 till 1,1 Mkr.

Kommentar: Kommunens resultat på raden, årets balanskravsresultat uppgick till 1,6 Mkr. **Resultatmålet uppnås för 2014.** Vi noterar att kommunens resultatmål understiger det vedertagna målet om god ekonomisk hushållning motsvarande 2 % av skatteintäkter och generella bidrag.

Investeringstak och skuldsättning

Säters kommun har i budget för 2014 satt ett investeringstak på 65,4 Mkr. Kommunstyrelsen tog i början av 2014 beslut om att föra över 20,6 Mkr av budgeterade investeringar från 2013 som ej förbrukades till 2014 och således uppgår totala investeringstaket till 86,2 Mkr.

För att klara de stora investering behoven kommer kommunen behöva öka sin upplåning. I budget för 2014 satte kommunfullmäktige ett skuldsättningsstak på 100 Mkr.

Kommentar: Årets investeringar uppgår till 44,1 Mkr, **målet uppnås för 2014.** Överskottet från 2014 års investeringar om 42,1 Mkr planeras 41,5 Mkr att föras över till 2015. Av årets totala

investeringar avser 5,7 Mkr åtgärder för iordningsställande av tomtmark för småhus som är tänkt att avyttras i närtid och bokförs under exploateringsmark.

Utgående skuldsättning per 2014-12-31 uppgår till 30 Mkr, **målet uppnås för 2014**. Ingen ny upplåning har skett under 2014.

Vi noterar att investeringarna sällan når upp i budgeterade volymer.

Pensionsförvaltningen

Säters kommun fastställer årligen mål för pensionsförvaltningen, d.v.s. hur mycket av pensionsfonden som ska utnyttjas för pensionsutbetalningar. Fonderingen av pensionsmedel, och utnyttjandet av de fonderade medlen utgör grund för att frångå kravet på balans i budget och bokslut. Budgeten kan underbalanseras med det belopp som används ur fonden. Denna hantering har beskrivits i tidigare års bokslut och årsredovisningar.

Kommunen fastställde följande mål för pensionsförvaltningen 2014:

- Avkastningen på pensionsförvaltningen beräknas uppgå till 3 %.
- Kostnaderna för utbetalda pensioner finansieras upp till 6,4 Mkr/år av skattemedel. För 2014 budgeterades att tillskjuta 6,6 Mkr, som dock justerades efter bokslutsprognos till 3,6 Mkr med hänvisning till att medlen inte behövs för att nå resultatmålet 2014 samt att fler osäkerheter har dykt upp för 2015 och marginalerna behöver utökas.

Kommentar: Vi bedömer, utifrån avrapporteringen i årsredovisningen, att resultatet är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt.

Vi anser att kommunen bör överväga att komplettera de finansiella målen med nyckeltal som även omfattar koncernens resultat och ställning.

Resultatutjämningsreserv

Medel får disponeras ur RUR när följande förutsättningar är uppfyllda:

1. Den årliga förändringen av rikets skatteunderlag understiger den underliggande genomsnittliga ökningstakten för riket de senaste tio åren, och
2. Ett negativt resultat skulle uppstå vid en balanskravsutredning om medel inte tillförts.

Förutsättningarna vid budgettillfället gav möjlighet till att nyttja RUR och kommunen beslutade att disponera 3 Mkr ur RUR för budgetåret 2014.

Vid beslut om bokslut för 2014 var altjämnt förutsättningarna uppfyllda och 3 Mkr nyttjades från RUR.

Kommentar: Vi bedömer att hanteringen av RUR är i enlighet med kommunens beslutade riktlinjer.

10.3 Verksamhetsmål

Årsredovisningen innehåller en avstämning av kommunfullmäktiges mål för verksamheten. Av de 30 av KFs beslutade mål uppnås 17, 12 mål nås inte och 1 (ett) mål kan inte följas upp till årsredovisningen då resultatet redovisas först under mars månad 2015.

Av sammanställningen framgår att kommunstyrelsen uppnår 9 av 12 mål, samhällsbyggnadsnämnden uppnår 3 av 8 mål, kulturnämnden uppnår båda sina mål, BUN 2 av 3 mål samt att socialnämnden uppnår 1 av 5 mål.

Vi bedömer utifrån avrapporteringen i årsredovisningen, att resultatet för flera av verksamhetsmålen inte är förenligt med vad fullmäktige fastställt.

Kommentar: Målen presenteras tydligt och vilken bedömning kommunstyrelsen gör av respektive mål. Vi anser att några av målen inte är mätbara som t.ex. ”Säter som en attraktiv boendeort – det ska vara enkelt och trevligt att bo i Säter” och ska mätas i antalet kommunmedborgare. Andra mål har otydlig avstämning i presentationen i årsredovisningen som t.ex. ”Att löneutbetalningar ska utbetalas varje mån med rätt belopp och till rätt person”, där framgår bara att målet nås inte hur man kommit fram till det. Vi anser att kommunen bör sätta mätbara mål samt tydliggöra på vilka grunder man anser att målet uppnås.

11. Resultaträkning

11.1 Nyckeltal

Kommunen

Belopp i Mkr	2014-12-31	Budget 2014	2013-12-31	2012-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-559,1	-565,7	-529,3	-519,4
Förändring i %, jmf med föregående år	5,6		1,9	3,7
Skatteintäkter och statsbidrag	555,3	557,1	534,5	518,2
Förändring i %, jmf med föregående år	3,9		3,1	1,7
Finansnetto (inkl. pensionsförvaltning)	14,9	4,2	3,8	5,2
Årets resultat	11,1	-4,4	9,0	4,0
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag	98,0	100,8	98,3	99,2

Som framgår ovan av kommunens nyckeltal har verksamhetens nettokostnader ökat med 5,6 %, vilket i kronor mätt uppgår till 29,8 Mkr. Det är en högre ökning än skatteintäkterna inkl. generella bidrag som ökar med 20,8 Mkr. Verksamheten nettokostnader faller väl ut mot budget, endast ett överdrag på 6,6 Mkr vilket får ses som positivt. Skatteintäkter och generella bidrag differentierar endast 1,7 Mkr mellan budget och utfall.

Den post som avviker från budget är finansnettot där återbetalningen från Säterbostäder om 9 Mkr ingår och förklarar den stora förändringen mellan budget och utfall.

Kommunkoncernen

Belopp i Mkr	2014-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-539,2	-518,7	-512
Skatteintäkter och statsbidrag	555,3	534,5	518,2
Finansnetto (inkl. pensionsförvaltning)	3	0,6	1,2
Skatt	-2,2	-2	-1
Årets resultat	16,9	14,4	6,4
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag	96,6%	96,9%	98,6%

Årets resultat för kommunkoncernen uppgår till 19,1 Mkr före skatt, 16,9 Mkr efter skatt och uppfyller därmed det vedertagna begreppet om god ekonomisk hushållning som anges till 2 % av skatteintäkter och generella bidrag vilket är positivt.

Principiellt kan sägas att nyckeltalen för kommunkoncernen är väl så viktiga som kommunens då de återspeglar alla kommunens aktiviteter, oavsett om de organiserats inom kommunen eller via kommunens bolag.

11.2 Utfall på nämnds nivå

Sammanställningen nedan omfattar en summering av nämndernas driftredovisningar och omfattar samtliga nämnders löpande verksamhet inkluderande kalkylmässiga avskrivningar och kapitalkostnader.

Kommentar: Driftredovisningen som en är uppställd i årsredovisningen är inte möjlig att stämma av mot respektive nämndredovisning som återfinns i årsredovisningen. Anledningen anges i årsredovisningen bero på justeringar av interna poster som internräntor, förändring av semesterlöneskuld och differens mellan verkliga och kalkylerade PO-påslag. Vi rekommenderar att en rad läggs till på respektive nämnds redovisning för att tydliggöra för läsaren.

Driftsredovisning per nämnd (Tkr)	Utfall 2014	Budget 2014	Avvikelse	Utfall 2013	Avvikelse
Kulturnämnd	12 653	12 742	89	12 251	146

Revisionen	693	818	125	651	149
Barn- och utbildning	236 946	233 021	-3 925	225 588	-619
Socialnämnden	211 457	214 724	3 267	203 373	1 608
Samhällsbyggnadsnämnden	50 347	52 777	2 430	48 770	14
VA- och renhållning	219	0	-219	-598	598
Överförmyndare	693	753	60	661	75
Räddningstjänst	8 354	8 503	149		
Upphandlingcenter	767	774	7		
Pensionsutbetalningar	11 839	11 500	-339		
Kommunstyrelsen	33 672	35 388	1 716	52 974	964
Summa	567 640	571 000	3 360	543 670	2 935

På totalnivå redovisar nämnderna en lägre nettokostnad än budgeterat på 3,4 Mkr vilka hänförs till:

BUN	-3,9 Mkr
Socialnämnden	3,3 Mkr
Samhällsbygg.nämnd	2 Mkr
Kommunstyrelsen	1,7 Mkr

BUNs underskott hänförs till fler delar men huvuddelen avser avgifter för gymnasielever i andra kommuner och i fristående skolor som ökat kostnaderna mot budget med 3 Mkr. Det har även tillkommit sena internfakturer i december från SBN och Säterbostäder vilket ökat på underskottet med 0,5 Mkr. Glädjande noteras att nya kontrollmoment kommer att införas 2015 för att hitta och möjliggöra åtgärd löpande under verksamhetsåret.

Socialnämndens överskott kommer främst från individ och familjeomsorgen där försörjningsstöd och insatser barn/unga visar ett överskott.

Samhällsbyggnadsnämndens överskott om 2 Mkr kommer av fler saker: mildare väder som ger mindre snöröjningskostnader samt lägre uppvärmningskostnader i kommunens fastigheter, införande av komponentredovisning som lett till lägre avskrivningar för vissa fastigheter, lägre personalkostnader till följd av fördröjning av tjänstetillsättning samt flytt av personal i samband med omorganisation samt försäljning av tomter. Det ska lyftas fram att kollektivtrafikkostnaderna inte är färdigreglerade för 2014 på grund av stor osäkerhet kring Dala Trafiks fakturer gällande kollektivtrafikkostnaderna.

Kommunstyrelsens överskott kommer i huvudsak från minskad medfinansiering av utbyggnad av bredband, 1 Mkr samt lägre personalkostnader på 0,7 Mkr till följd av vakanta tjänster och sjukskrivningar.

12. Balansräkning

12.1 Nyckeltal

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse för år 2013-2014.

Belopp i Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2014-12-31	2013-12-31	2014-12-31	2013-12-31
Balansomslutning	560,1	536,3	688,7	661,6
Redovisat eget kapital	391,3	380,2	408,5	400,7
Eget kapital inkl. ansvarsförpliktelse	136,3	113,2	153,5	133,6
Redovisad soliditet	70%	71%	59%	61%
Soliditet med hänsyn till ansvarsförpliktelse	24%	21%	22%	20%
Omsättningstillgångar	240	237,3	218,8	219,9
Långfristiga skulder	32,9	32,6	142,8	142
Kortfristiga skulder	127,3	115,1	128,7	110,5
Balanslikviditet	189%	206%	170%	199%

Kommentar: Soliditeten visar betalningsförmågan på sikt. Den redovisade soliditeten sjunker något för både kommunen och koncernen i förhållande till föregående år vilket beror på att balansomslutningen har ökat mer än det egna kapitalet och kommer från investeringar. Soliditeten med hänsyn till ansvarsförpliktelser ökar för både kommunen och koncernen vilket kommer från att pensionsförpliktelserna (ansvarsförpliktelser) minskat med 10 Mkr samt att både kommunen och koncernen gör vinst.

Säter kommun har ett större investeringbehov framför sig, vilket kommer att påverka soliditeten i framtiden.

Balanslikviditeten minskar till följd av ökade kortfristiga skulder.

12.2 Iakttagelser vid granskning av balansräkningen

12.2.1 Kortfristiga placeringar – pensionsmedelsförvaltning

Bokfört värde av kommunens pensionsmedelsförvaltning uppgår till 137,3 Mkr (2013 uppgick beloppet till 136 Mkr efter nedskrivning). Förändringen kommer från utdelning + 4,2 Mkr, återföring av tidigare nedskrivningar + 1 Mkr, årets nedskrivning (post för post värdering) -0,3 Mkr samt årets nyttjade medel - 3,6 Mkr.

Nettoavkastningen uppgick till 3,6 % mot budgeterade 3 %.

13. Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR:s rekommendation 16.1.

Av kassaflödesanalysen framgår att kommunens kassaflöde från den löpande verksamheten uppgår till 40,7 Mkr. Investeringar har skett med 38,4 Mkr och tillsammans med lite försäljningar samt det ökade aktiekapitalet i Säterbostäder uppgår kassaflödet från investeringsverksamheten till – 43,6 Mkr. Finansieringsverksamheten har ökat kassaflödet med 0,3 Mkr som avser ökade avsättningar. Totalt är årets kassaflöde -2,5 Mkr och likvida medel vid årets slut uppgår till 31 Mkr.

14. Investeringsredovisning

Årets investeringar uppgår till 44 Mkr där SBN står för huvuddelen med 35 Mkr. Det är även SBN som står för den stora avvikelserna mot budget som på totalnivå understiger budget med 41,5 Mkr och där SBN står för 37,8 Mkr.

De två stora avvikelserna avser sarg inbandedy Skönvikshallen och om och tillbyggnad av Enbackaskolan. Sargen budgeterades till 7 Mkr mot utfall 0,2 Mkr. Förklaringen ligger i att den ursprungliga investeringen inte är utförd ännu utan förskjuten till 2015 då kostnaderna beräknas vara högre än 7 Mkr. Investeringen avser huvudsakligen ventilation och nytt reningsverk till simhallen. Enbackaskolans ombyggnation är pågående och har nyttjat 7,5 Mkr av den totala budgeten om 40 Mkr.

Kommentar: Med hänsyn till de kommande årens stora investeringsbehov föreligger det ett behov av tydlighet och investeringsredovisningen kan med fördel förtydligas med kommentarer till stora avvikelser samt om aktuellt även för pågående projekt om dessa förväntas avvika mer än väsentligt från budget.

15. Sammanställd redovisning

15.1 Konsolideringsmetod

Den sammanställda redovisningen har såvitt vi kunnat finna upprättats i enlighet med RKR:s rekommendation 8.2. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden.

Enligt KRL 8 kap 2 § ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personerna i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Enligt RKR 8:2 framgår att betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person, men även andra faktorer ska beaktas. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomsättning.

I den sammanställda redovisningen ingår förutom kommunen Säterbostäder AB samt Säters kommuns Fastighets AB.

15.2 Övriga kommentarer beträffande den sammanställda redovisningen

Vi har uppmärksammat att Säterbostäder inte tillämpat komponentredovisning, då man valt att upprätta sitt årsbokslut i enlighet med BFNAR 2008:1, årsredovisning i mindre aktiebolag (K2). En kommun är enligt RKR 11.4, materiella anläggningstillgångar, skyldiga att tillämpa komponentredovisning i sin årsredovisning. Säters kommun har tillämpat komponentredovisning för alla sina byggnader vilket betyder att den sammanställda redovisningen inte är upprättad enligt lagen.

Vår bedömning är att detta inte har haft någon väsentlig inverkan på resultatet men den sammanställda redovisningen ska 2015 korrigeras så att den innehåller komponentredovisning för alla bolag.

KPMG, dag som ovan

Therese Andersson
Auktoriserad revisor

Mats Lundberg
Certifierad kommunal revisor